

ENERGETIKAI HÍREK 2024 / 10

2024. MÁRCIUS 8.

TARTALOM

AZ INA ÉS A VERMILION PARTNERKAPCSOLAT OLAJ- ÉS GÁZLELŐHELYEK FELTÁRÁSÁRA.....	2
ELEMZŐK KÖZZÉTETTÉK A LEGÚJABB OLAJÁRKILÁTÁSOKAT AZ OPEC+ CSÖKKENTÉS MEGHOSSZABBÍTÁSÁT KÖVETŐEN	2
AZ USA SZÁLLÍTJA EURÓPA LNG-IMPORTJÁNAK CSAKNEM FELÉ 2023-BAN	5
AZ EU AZT AKARJA, HOGY A FOSSZILIS TÜZELŐANYAG-TÁRSASÁGOK SEGÍTSENEK FIZETNI AZ ÉGHAJLATVÁLTOZÁS ELLENI KÜZDELEMÉRT.....	7
AZ EU BIZOTTSÁGA EGYETÉRT AZZAL, HOGY A NÉMET GÁZADÓ VALÓSZÍNŰLEG SÉRTI A BLOKKSZABÁLYOKAT	7
AZ EGYESÜLT KIRÁLYSÁG KÖVETI AZ EU-TAGÁLLAMOKAT AZ ENERGIA CHARTA SZERZŐDÉSŐL VALÓ KILÉPÉSBEN	9
BIDEN LNG-SZÜNETÉNEK ÁZSIAI KÖVETKEZMÉNYEI	9

Energetikai hírek

Az INA és a Vermilion partnerkapcsolat olaj- és gázlelőhelyek feltárására

Az INA és a Vermilion Zagreb Exploration partnerséget kötött a SAVA-07 (SA-07) kutatási területen, hogy új olaj- és gázlelőhelyeket találjanak Sisak-Moslavina megyében.

Az Ina 40%-os részesedést szerzett az SA-07-ben, míg a Vermilion 60%-os részesedést és operátori pozíciót tart fenn.

Az INA meglévő infrastruktúrájának felhasználásával a régióban történő olaj- és gázkitermeléshez a vállalatok célja az engedélyezési folyamat felgyorsítása. A vállalatok nyilvánosságra hozták, hogy 2024-ben négy új kutatófúrást terveznek.

"Tekintettel arra, hogy az INA rendelkezik az összes szükséges kapacitással, valamint sokéves tapasztalattal, úgy véljük, hogy ez a projekt kölcsönös előnyökkel jár majd, és hozzájárul Horvátország energiabiztonságához" - mondta Miroslav Skalicki, az INA igazgatótanácsának tagja.

A partnerségi megállapodás a kormány jóváhagyásától függ.

Newsbase, 2024.03.08.

Elemzők közzétették a legújabb olajárkilátásokat az OPEC+ csökkentés meghosszabbítását követően

A Rigzone-nak kedden késő este küldött olajpiaci frissítésében Jorge Leon, a Rystad Energy vezető alelnöke kifejtette, hogy az OPEC+ által a második negyedévre kiterjesztett, napi 1,7 millió hordós kitermeléscsökkentés 5 dollárral növelte a Rystad Energy korábbi árprognózisát hordónként.

"Ennek eredményeként a Brentet most 85 dolláros átlagára prognosztizáljuk 2024-re" - mondta Leon a frissítésben.

"Az önkéntes csökkentések a második negyedévben is folytatódni fognak, megakadályozva a készletek felhalmozódását és fenntartva a piac hiányát. Ez további árnyomást fog gyakorolni" - tette hozzá.

"A második félévben erős keresletnövekedés várható Ázsia és a rugalmas amerikai gazdaság miatt, még a magas kamatlábak közepette is. A piac még akkor is deficites marad a második negyedévben, ha az OPEC+ a második negyedév végén teljesen feloldja a csökkentéseket" - folytatta.

Az önkéntes csökkentések meghosszabbításával az OPEC+ nyersolajtermelése várhatóan átlagosan 34,6 millió hordó/nap lesz a második negyedévben, majd a második negyedévben 36,3 millió hordó/nap körülire emelkedik, feltételezve, hogy a csökkentéseket nem hosszabbítják meg a harmadik negyedévre - állította Leon a frissítésben, amely kiemelte, hogy a csoport piaci részesedése minden idők legalacsonyabb szintjére csökken.

"Érdekes megjegyezni, hogy az OPEC+ legújabb stratégiája inkább az árak támogatására, mintsem a piaci részesedés növelésére összpontosít" - mondta Leon a frissítésben.

"Ez a megközelítés közvetve az amerikai palaolajszektornak kedvez, amely példátlanul magas, napi 13,3 millió hordó feletti nyersolaj- és kondenzátumtermelésre tett szert" - tette hozzá.

"E tendencia ellenére az OPEC+ nem tűnik túlzottan aggódónak, legalábbis egyelőre nem. A Rystad Energy elemzése szerint idén júniusra az OPEC+ nyersolaj (Irán, Venezuela, Mexikó és Líbia nélkül) részesedése a globális folyadékínálatból az OPEC+ szövetség 2016-os megalakulása óta a legalacsonyabb szintre csökken" - folytatta.

Leon a frissítésben kiemelte, hogy az "olajárháború" közepén, 2020 áprilisában az OPEC+ nyersolaj a globális kínálat 41,4 százalékát tette ki. Rámutatott, hogy a "masszív, napi 10 millió hordós csökkentés" után az OPEC+ részesedése 2020 májusában 35 százalékra csökkent.

"Azóta az OPEC+ nyersolaj 2021-ben és 2022-ben fokozatosan visszanyerte piaci részesedését, ahogy a hivatalos csökkentéseket fokozatosan visszavonták" - írta Leon a frissítésben.

"A 2022 októberében végrehajtott napi kétmillió hordós termelés-csökkentés, a 2023 áprilisában végrehajtott napi 1,16 millió hordós önkéntes csökkentés, a 2023 júliusától Szaúd-Arábia által végrehajtott napi egymillió hordós önkéntes csökkentés és a legutóbbi, 2023 novemberében bejelentett napi 1,7 millió hordós önkéntes csökkentés után az OPEC+ nyersolaj részesedése idén januárban 34,3 százalék volt" - tette hozzá.

"Az önkéntes csökkentések most bejelentett meghosszabbításával ez a részesedés júniusra 33,9 százalékra csökken, ami a csoport eddigi legalacsonyabb részesedése" - folytatta.

Az OPEC+-nak szüksége volt a csökkentések meghosszabbítására?

Leon a frissítésben megjegyezte, hogy az olajpiacon az egyik fő kérdés az, hogy az OPEC+-nak szüksége volt-e az önkéntes csökkentések meghosszabbítására, hogy megakadályozza a piaci többletet.

"E kérdés megválaszolásához elemezhetjük az idei második negyedév piaci egyensúlyát a három fő ügynökség - az amerikai Energiainformációs Hivatal (EIA), a Nemzetközi Energiaügynökség (IEA) és az OPEC -, valamint a Rystad Energy előrejelzései alapján, a vasárnapi bejelentés előtt" - írta a frissítésben.

A Rystad Energy szerint az OPEC+-nak meg kellett hosszabbítania az olajkitermelés csökkentését, hogy megakadályozza a készletek felhalmozódását - állapította meg Leon a frissítésben, hozzátéve, hogy az idei második negyedévben, a vasárnapi bejelentés előtt "napi 560 ezer hordónyi többletet jelentett volna a likvid termékek tekintetében, ha az OPEC+ gyorsan feloldja a csökkentéseket".

"Az EIA legutóbbi rövid távú energiakilátása (STEO) - amely azt feltételezi, hogy az OPEC+ nyersolajtermelés részben feloldja az önkéntes csökkentéseket - napi 140 000 hordónyi marginális többletet mutat" - mondta Leon a frissítésben.

"Bár az OPEC és az IEA havi olajpiaci jelentései nem adnak előrejelzést az OPEC nyersolajtermeléséről, a piaci egyensúlyra a Rystad Energy OPEC+ nyersolajtermelésre vonatkozó előrejelzését feltételezve következtethetünk" - tette hozzá.

"Ebben az esetben az IEA következtetett egyensúlya az idei második negyedévre vonatkozóan nagy, napi 1,54 millió hordós többletet mutat az erős kínálatnövekedés és a kereslet korlátozott növekedése miatt a következő negyedévben. Az OPEC második negyedévre vonatkozó levezetett egyenlege azonban szinte tökéletesen kiegyensúlyozott piacot mutat" - folytatta.

Leon a frissítésben megjegyezte, hogy az OPEC+ országoknak választaniuk kell.

"Ha az IEA becsléseit részesítik előnyben, akkor a csökkentések második negyedévre történő meghosszabbítása a következő negyedévben egyensúlyba hozza a piacot" - mondta.

"Másképp, ha az EIA vagy a Rystad Energy mérlegét részesítik előnyben, az önkéntes csökkentések meghosszabbítása az egyensúlyt a többletből a hiány felé mozdítja el" - tette hozzá.

"Ha azonban inkább az OPEC piaci nézeteire támaszkodnak, akkor valószínűleg nincs szükség az önkéntes csökkentések meghosszabbítására, mivel a piac amúgy is egyensúlyban lenne" - folytatta.

"Ezért, ha az OPEC a saját piaci nézeteire támaszkodik, akkor arra kell következtetnünk, hogy a csoport igen eltökélt az ártámogató stratégia követésében" - folytatta Leon.

A Brent emelkedik

Bjarne Schieldrop, a Skandinaviska Enskilda Banken AB (SEB) vezető nyersanyagelemzője hétfőn a Rigzone-nak küldött jelentésében megjegyezte, hogy a Brent aznap reggel 0,2 százalékkal hordónként 83,7 dollárra "kúszott felfelé", "az OPEC+ termelés-korlátozásának ez év június végéig történő fenntartásáról szóló hírek támogatásával".

"A Brent nyersolaj január elején hordónként 74,79 dollárig, majd február elején újabb eladás következett, hordónként 76,62 dollárig (mindkettő napközi mélypont). Február közepe óta azonban a Brent nyersolaj fokozatosan, centről centre feljebb mozdult" - tette hozzá.

Schildrop a jelentésben kijelentette, hogy a Brent nyersolaj fokozatos felfelé haladását számos tényező támogatta.

"Ezt a fokozatos emelkedést alátámasztotta az USA kemény landolásától (és a globális recessziótól) való félelem megmaradása, az OPEC+ által az 'ár a mennyiség felett' stratégiához ragaszkodó stabil kurzus, az erősebb bizalom, hogy az amerikai palaolajtermelés az év nagy részében oldalazni fog, az U. 23. negyedévről 24. negyedévre mindössze 0,1 millió hordó/nap növekedést mutat éves szinten, és ... az amerikai nyersolaj- és termékkészletek, beleértve az SPR-t is, inkább csökkennek, mint nőnek" - tette hozzá.

"Ez utóbbi elem itt egy teljes, globális kereslet-kínálati egyensúlyt jelez, amely enyhe deficitet mutat, ami ismét azt tükrözi, hogy az OPEC+ csökkentései eddig elegendőek voltak" - folytatta Schildrop.

A jelentésben Schildrop három fő bizonytalansági elemet emelt ki 2024-re vonatkozóan.

"1/ az amerikai palaolaj növekedése a jelenlegi oldalazó várakozásoknál nagyobb vagy kisebb mértékben; 2/ a globális olajkereslet növekedése a jelenlegi várakozásoknál nagyobb vagy kisebb mértékben; 3/ az Oroszországgal szembeni amerikai szankciók szigorúbb vagy lazább érvényesítése - de Biden nem fogja az olajárat a választások előtt kiugróan magasra kényszeríteni".

A SEB árupiaci vezetője megjegyezte, hogy az első elem egyszerre jelent bika és medve kockázatot.

"Ez mindkét irányba mehet. Az is kockázatot jelent, hogy az amerikai palaolaj 2024-ben visszaesik" - írta a jelentésben.

A második elem szintén mindkét irányba mehet Schildrop szerint, aki azonban hozzátette, hogy a SEB "a medve kockázat oldalára billen[het] ebben a kérdésben, mivel a politika világszerte egyre inkább protekcionista és ezáltal növekedést negatívan befolyásoló".

Schildrop a jelentésben azt is megjegyezte, hogy a harmadik elem kéz a kézben jár az első elemmel.

"Ha az amerikai palaolaj-kínálat a vártnál jobban nő, akkor [az] amerikai kormányzat valószínűleg keményebben fogja érvényesíteni az Oroszországgal szembeni szankciókat. De fordítva is, ha az amerikai palaolajtermelés csalódást okoz és csökken" - mondta.

"Tehát az 1/ és a 3/ részben inkább kiegyensúlyozó erők kellene, hogy legyenek, mint a duplázás kockázata bármelyik irányba" - tette hozzá.

"Így 2024-ben a fő kockázat a 2/, a kereslet marad. De ahhoz, hogy az olajár valóban zuhanórepülésbe sülyedjen, a kereslet gyengeségének annyira rossznak kell lennie, hogy az OPEC+ valóban átálljon a "mennyiség az ár fölé" stratégiára, és hagyja, hogy az olajár összeomoljon" - folytatta.

"Ez valószínűtlennek tűnik, hacsak nem következik be egy éles, globális gazdasági lassulás/recesszió" - folytatta.

Schildrop a jelentésben felvázolta, hogy a SEB piaci kilátásai "unalmasak" és "2024-re 85 dollár/hordó mellett oldalaznak".

"De a piacok általában sosem unalmasak sokáig. Így néhány meglepetés biztosan jön majd útközben mindenképpen" - tette hozzá.

OPEC-nyilatkozat

Az OPEC honlapján vasárnap közzétett nyilatkozat szerint az OPEC titkársága "tudomásul vette több OPEC+ ország bejelentését, amely további, napi 2,2 millió hordónyi önkéntes csökkentést hosszabbított meg, amelynek célja az olajpiacok stabilitásának és egyensúlyának támogatása".

A közlemény megjegyezte, hogy ezeket az önkéntes csökkentéseket a 2024-es előírt termelési szintből számítják ki a 2023. június 4-én tartott 35. OPEC miniszteri találkozó szerint, és hozzátette, hogy ezek a korábban, 2023 áprilisában bejelentett, majd később 2024 végéig meghosszabbított önkéntes csökkentéseken felül vannak.

"Ezeket a további önkéntes csökkentéseket a következő OPEC+ országok jelentették be: Szaúd-Arábia (napi egymillió hordó); Irak (220 000 hordó/nap); Egyesült Arab Emírségek (163 000 hordó/nap); Kuvait (135 000 hordó/nap); Kazahsztán (82 000 hordó/nap); Algéria (51 000 hordó/nap); és Omán (42 000 hordó/nap) 2024 második negyedévére" - áll a közleményben.

"Ezt követően a piaci stabilitás támogatása érdekében ezek az önkéntes csökkentések a piaci feltételek függvényében fokozatosan visszatérnek" - tette hozzá.

"A fentiek kiegészítik az Orosz Föderáció által ugyanerre az időszakra (2024 második negyedévére) bejelentett 471 000 hordó/nap önkéntes csökkentést, amely a nyersolajtermelésből és -exportból származik a következőképpen: áprilisban 350 000 hordó/nap a termelésből és 121 000 hordó/nap az exportból; májusban 400 000 hordó/nap a termelésből és 71 000 hordó/nap az exportból; júniusban 471 000 hordó/nap teljesen a termelésből" - folytatódott a közlemény.

Oroszország önkéntes termelés-csökkentése kiegészíti a korábban, 2023 áprilisában bejelentett, 2024. december végéig tartó, napi 500 ezer hordós önkéntes termelés-csökkentést - áll a közleményben. Az exportcsökkentés a 2023. májusi és júniusi hónapok átlagos kiviteli szintjéről történik - tették hozzá.

Az OPEC honlapja szerint a közös miniszteri ellenőrző bizottság következő ülését április 3-án, míg a következő OPEC és nem OPEC miniszteri találkozót június 1-jén tartják.

Rigzone, 2024.03.07.

Az USA szállítja Európa LNG-importjának csaknem felét 2023-ban

Mi: Az USA 2023-ban az LNG-import 48%-át szállította Európának. Ez már a harmadik egymást követő évben jelenti az USA első számú szállítóját a kontinensnek, és 2022-hez képest is növekedést jelent, amikor 44%-ot szállított.

Miért: Ahogy Európa elfordult az orosz vezetékes gáztól, az ellátási hiányosságok pótlására az amerikai LNG-import irányába tekintett, miközben az orosz LNG-behozatal 2023-as csökkenése is hozzájárult az amerikai LNG-import arányának növeléséhez.

Mi következik ezután? Az USA valószínűleg visszalép az európai LNG-import piaci részesedése tekintetében az elkövetkező években, mivel Biden LNG-szüneteltetését követően bizonytalan az új amerikai LNG-export, miközben Katar is növeli az LNG-termelést, Európát szem előtt tartva.

A Cedigaz gázinformációs cég új adatai szerint 2023-ban az USA lesz Európa első számú LNG-szállítója, ami a harmadik egymást követő évben jelenti ezt a címet.

Az adatokból kiderül, hogy tavaly az Egyesült Államok napi 7,1 milliárd köbláb (201 millió köbméter) LNG-t szállított az Európai Unió 27 tagországának és az Egyesült Királyságnak, ami a 2023-as teljes, szuperhűtött üzemanyag-behozatal 48%-át teszi ki.

Ez a szám kis emelkedést jelent 2022-hez képest, amikor az USA napi 6,5 milliárd köbméter (184 millió köbméter) LNG-t szállított a régióba, ami a teljes LNG-behozatal nagyjából 44%-a volt.

Ugyanakkor jelentős növekedést jelent 2021-hez képest, amikor a régió napi 2,4 milliárd köbméter (68 millió köbméter) szuperhűtött gázt importált az USA-ból, ami a teljes import 27%-át tette ki.

Eközben Európa második és harmadik legnagyobb LNG-szállítója 2023-ban nem változott. Katar napi 2 milliárd köbmétert (57 millió köbméter) szállított a régióba, ami az import mintegy 14%-ának felelt meg, míg Oroszország napi 1,8 milliárd köbmétert (51 millió köbméter), ami az európai import mintegy 13%-át jelentette.

Mind 2022-ben, mind 2023-ban az USA, Katar és Oroszország együttesen Európa LNG-importjának háromnegyedét szállította. Az amerikai LNG-behozatal piaci részesedésének növekedése Európában 2023-ban részben az Oroszországból származó LNG-behozatal csökkenésének tudható be.

A London Stock Exchange Group (LSEG) adatai szerint az orosz LNG európai importja 2023-ban 1,9%-kal csökkent.

Ráadásul az orosz LNG-behozatal aránya 2024-ben valószínűleg tovább csökken, és e hónap elején Teresa Ribera spanyol energiaügyi miniszter felszólított arra, hogy közös álláspontot kell kialakítani arról, hogy a tagállamok hogyan csökkenthetik az orosz LNG-behozatalt.

Az EU 2023 decemberében előzetes megállapodásra jutott, amely lehetővé teszi a tagállamok számára, hogy betiltsák az orosz LNG-szállításokat. Februárban pedig Litvánia dokumentumot fogalmazott meg, amelyben felszólította az Európai Bizottságot, hogy tegyen javaslatot olyan jogszabályra, amely 2027-et tekintve a tagállamok számára az orosz cseppfolyósított földgáz fokozatos kivonásának határidejeként.

Eközben Európa növeli az LNG-importkapacitást, amelynek bővítése 2024 végére napi 29,3 milliárd köbméterre (830 millió köbméter) növeli a kapacitást. Valójában Oroszország ukrajnai inváziója volt a hajtóereje ennek a bővítésnek, és az importkapacitás 2021-hez képest több mint egyharmaddal nőtt.

Németország volt az a tagállam, amely a leginkább felkarolta az LNG-importkapacitás bővítését. Az ország 2023-ban 1,8 milliárd köbméter kapacitással bővítette kapacitását, és további 1,6 milliárd köbméter (45 millió köbméter) bővítését tűzte ki célul 2024 végéig.

Egy maroknyi más európai ország, nevezetesen Hollandia, Franciaország, Olaszország, Spanyolország és Finnország 2022-ben és 2023-ban szintén növelte a szuperhűtött üzemanyag importkapacitását, a tagállamok együttesen 3,2 milliárd köbméterrel (91 mcm³) bővítették naponta. Továbbá 2024-ben Lengyelország, Hollandia, Ciprus, Görögország és Belgium is tervezi új importkapacitás bővítését, ami a tervek szerint együttesen napi 1,8 milliárd köbméterrel növeli az importkapacitást.

Miközben Európa növelte LNG-importkapacitását, az elmúlt években az Egyesült Államokban ugrásszerűen megnőtt az LNG-termelés, így az USA a világ legnagyobb LNG-exportőréként megelőzte a nagyágyú Katart és Ausztráliát.

Az USA teljes LNG-exportja 2023-ban 14,7%-kal ugrott meg, és a 2022-es 77,5 millió tonnáról 88,9 millió tonnára, rekordmagasra emelkedett.

Az USA tavalyi exportnövekedését két kulcsfontosságú tényező ösztönözte, nevezetesen az ország második legnagyobb exportlétesítményének, a Freeport LNG-nek a teljes üzembe való visszatérése, valamint a Venture Global LNG Calcasieu Pass-i üzemének egész éves termelésének hozzáadása.

Az Egyesült Államok európai LNG-piaci dominanciája azonban a közeljövőben ütközhet néhány akadályba. Biden elnök januári döntését követően, miszerint átmenetileg szünetelteti az új LNG-exportok engedélyezését, kérdések merültek fel azzal kapcsolatban, hogy az USA képes-e megbízható beszállítóként működni.

Emellett Katar jelzi, hogy nagyobb szeletet hasíthat ki az európai piac tortájából. Február végén a QatarEnergy bejelentette, hogy évi 16 millió tonnával növeli az LNG-termelést, és 2030-ra évi 142 millió tonnát tervez elérni.

Ezzel a tervezett bővítéssel az Öböl menti ország 2030-ra a globális LNG-piac mintegy 25%-át irányíthatja. Eközben nagyobb és hosszabb szállítási megállapodásokat kötnek európai vállalatokkal, mint például a tavaly ősszel kötött 27 éves szállítási megállapodás.

Úgy tűnik, hogy az írás a falon van, mivel az amerikai LNG-ágazat bizonytalanságban van, miközben Katar ambiciózus terjeszkedési tervekkel nyomul előre, ami azt jelenti, hogy az európai LNG-import piaci részesedésének amerikai dominanciája komoly kihívás elé néz.

Newsbase, 2024.03.07.

Az EU azt akarja, hogy a fosszilis tüzelőanyag-társaságok segítsenek fizetni az éghajlatváltozás elleni küzdelemért

Az Európai Unió azt tervezi, hogy az ENSZ célkitűzése alapján arra ösztönzi a fosszilis tüzelőanyag-ipart, hogy segítse az éghajlatváltozás elleni küzdelmet a kevésbé tehető országokban - derül ki egy előzetes dokumentumból. Mindez akkor történik, amikor a nemzetek felkészülnek az ENSZ 29. konferenciáján (COP 29) idén esedékes, egy világméretű pénzügyi célkitűzésről szóló megbeszélésekre.

A Reuters exkluzív módon számolt be a dokumentumról. Az eredeti uniós nyilatkozat, amely felvázolja a blokk idej éghajlat-diplomáciai fókuszpontjait, még módosulhat, mielőtt az EU külügyminiszterei még ebben a hónapban hivatalosan elfogadják.

Az ENSZ idej, novemberben az azerbajdzsáni Bakuban tartandó éghajlati tárgyalásai szolgálnak a nemzetek számára határidejeként, hogy új célkitűzést határozzanak meg arra vonatkozóan, hogy a jómódú, iparosodott országoknak mekkora összeget kell elkülöníteniük a kevésbé tehető országoknak a melegebb bolygó súlyos hatásaihoz való alkalmazkodás támogatására.

Tekintettel a halálos kánikulák, aszályok és a tengerszint emelkedése miatti növekvő költségekre, a várható új éghajlat-politikai finanszírozási célkitűzés valószínűleg meghaladja a gazdag országok által 2020-tól évente 100 milliárd dollár elköltésére tett jelenlegi ENSZ-kötelezettségvállalást, amelyet elmulasztottak.

Az uniós külügyminiszterek e hónap vége felé esedékes találkozására készült előzetes nyilatkozat szerint a 27 országból álló blokk támogatni kívánja az olaj- és gázágazat bevonását az ezekhez az erőfeszítésekhez való hozzájárulásba.

"Felismerve, hogy az államháztartás önmagában nem képes biztosítani az új cél eléréséhez szükséges mennyiséget, további, új és innovatív finanszírozási forrásokat kell azonosítani és felhasználni a legkülönbözőbb forrásokból, többek között a fosszilis tüzelőanyag-ágazatból" - áll a Reuters által látott nyilatkozattervezetben.

A bakui COP29 konferencián a nemzetek választás előtt állnak: az új éghajlat-politikai finanszírozási célkitűzés kizárólag közpénzekre támaszkodik-e, vagy magánvállalkozásokat és globális intézményeket is bevonnak a fejlődő országok növekvő szükségleteinek kielégítésére. Az OECD előrejelzése szerint a szegényebb nemzetek valódi éghajlati beruházási igénye 2025-re elérheti az évi 1 billió dollárt.

Wopke Hoekstra, az EU éghajlat-politikai vezetője a fosszilis tüzelőanyagokra kivetett nemzetközi adók támogatását kívánja megszerezni. Egy ilyen paktummal kapcsolatos konszenzus elérése azonban jelentős kihívást jelent, mivel egy globális kezdeményezéshez széles körű támogatásra van szükség.

Az EU 2050-re klímasemlegességet szeretne elérni.

Az előzetes dokumentum szerint az EU továbbra is követelni fogja, hogy a nagy feltörekvő gazdaságok és a jelentős CO₂-kibocsátással és egy főre jutó vagyonnal rendelkező országok - például Kína és a közel-keleti országok - járuljanak hozzá az ENSZ új éghajlatfinanszírozási céljához.

Kína a korábbi ENSZ éghajlat-változási tárgyalásokon hevesen ellenezte ezt az álláspontot. Az idej COP29 klímacsúcs egyik központi vitapontja lesz, hogy mely országoknak kell hozzájárulniuk.

Newsbase, 2024.03.07.

Az EU Bizottsága egyetért azzal, hogy a német gázadó valószínűleg sérti a blokkszabályokat

Az Európai Bizottság a március 4-i brüsszeli energiaügyi miniszteri találkozón egyetértett abban, hogy a Németország által a területéről kilépő földgázra kivetett adó valószínűleg sérti az uniós jogot - közölte Jozef Sikela cseh ipari miniszter.

Az idei év első hat hónapjára MWh-nként 1,86 euróban (21,5 dollár/1000 köbméter) megállapított illeték miatt bírálatok érik, mivel veszélyezteti az uniós energiaszolidaritást, és aláássa az orosz gázimport megszüntetésére irányuló erőfeszítéseket. A bizottságnak "komoly kétségei" vannak azzal kapcsolatban, hogy az adó összhangban van-e az uniós joggal, és "hivatalos levelet" küldött Németországnak ezzel kapcsolatban - mondta Sikela. Az EU végrehajtó testülete további tárgyalásokat fog folytatni az érintett felekkel az ügyben.

Németország azzal érvel, hogy az adót, amelyet hálózatüzemeltetője már többször is megemelt, az ország által az energetikai infrastruktúrába eszközölt jelentős beruházások indokolják, amelyek más uniós tagállamok számára is előnyökkel jártak. Németországnak messze több gáztároló kapacitása van, mint bármely más európai országnak, az EU összes gáztárolójának mintegy negyedét teszi ki.

A német kormány meghallgatta az illetékekkel kapcsolatos kifogásokat, és Sikela szerint részt fog venni a további tárgyalásokon.

A minisztérium megjegyezte, hogy a Németország és a bizottság közötti megállapodás jobb, mint a hivatalos kötelezettségzegési eljárás, és hozzátette, hogy Csehország csak akkor reagál tovább, ha a tárgyalások "nem kielégítő" eredményre vezetnek.

Csehország Szlovákia, Lengyelország, Magyarország és Ausztria támogatásával szorgalmazta, hogy az energiaügyi miniszterek ülésén tárgyaljanak az illetékről. A cseh kormány azzal érvel, hogy a Németországból importált gázra akár tárolóból, akár újragázosított cseppfolyósított földgázzal vagy más módon történő szállítással kivetett díjak az orosz gázt "kedvezőbbé" tehetik az árképzés szempontjából, mint a "geopolitikailag biztonságosabb alternatívákat". Ez veszélyezteti az ellátás biztonságát azokban az országokban, amelyek nem rendelkeznek közvetlen hozzáféréssel az LNG-importhoz - érvelt Sikela.

Ausztria, a Cseh Köztársaság, Magyarország és Szlovákia még mindig jelentős mértékben függ az orosz gázimporttól, annak ellenére, hogy az EU célja, hogy néhány éven belül kiiktassa az orosz energiát a rendszeréből. Ezen országok számára a Németországon keresztül importált LNG vagy csővezetékes szállítás a kevés alternatív forrás egyike, és a német gázhálózaton belüli szűk keresztmetszetek korlátozhatják ezt a lehetőséget - érveltek.

A széles körben elterjedt várakozás szerint az Ukrajnán keresztül történő orosz gáztranzit idén megszűnik, és a bizottság kijelentette, hogy nem látja indokoltnak annak megújítását. Ez hatással lenne a Közép-Európába irányuló gázellátásra - mondta Sikela. A német gázhálózat kapacitásának "megerősítésére" is felszólított, hogy támogassa a szomszédok felé irányuló nagyobb szállítást, különösen a Németország és a Cseh Köztársaság közötti brandovi összekapcsolási ponton.

Az ukrán tranzit megszűnése esetén a közép-európai országok továbbra is fogadhatják az orosz gázt az orosz-ukrán határon, és saját maguk vállalhatnak felelősséget az utóbbi országon keresztül történő tranzitért. Ha azonban ez nem történik meg, a nyugat-keleti szállítási kapacitás Németországban nem elegendő a közép-európai kereslet kielégítésére, ha a fogyasztás megugrik.

A Gascade adatai azt mutatják, hogy Brandovnál az év nagy részében napi 240 GWh szilárd, szabadon kiosztható gázszállítási kapacitás áll rendelkezésre Németországból a Cseh Köztársaságba. Körülbelül napi 1,4 TWh kapacitás megszakítható, dinamikus felosztható gázszállítási kapacitásként foglалható, ami azt jelenti, hogy nincs garancia arra, hogy ez a kapacitás rendelkezésre áll. Ehhez képest a Net4Gas Brandovban márciusra napi mintegy 2,2 TWh szilárd kapacitást biztosított a Cseh Köztársaságba történő belépéshez.

"Meg kell kezdenünk a tárgyalásokat Németországgal a szállítási kapacitásba tervezett beruházások további felgyorsításáról" - mondta Sikela.

Néhány közép-európai országnak nehezebb lesz leszoknia az orosz gáztól, mint másoknak. Az osztrák OMV állami energetikai vállalat például hosszú távú, "vedd vagy fizess" gázszállítási szerződésben áll az orosz Gazprommal, amely csak 2040-ben jár le. Az osztrák kormány

februárban kijelentette, hogy a nemzeti energiabiztonság védelme érdekében fontolóra veszi a szerződés felbontását. A bejelentésre akkor kerül sor, amikor a kormány az őszi választásokra készül.

Newsbase, 2024.03.07.

Az Egyesült Királyság követi az EU-tagállamokat az Energia Charta szerződésből való kilépésben

Az Egyesült Királyság lett a legújabb ország, amely kilép az Energia Charta Egyezményből (ECT), amely egy olyan nemzetközi megállapodás, amely többek között az energetikai beruházások védelmét szolgálja, és amely bírálatokkal szembesült amiatt, hogy lehetővé teszi a fosszilis tüzelőanyag-termelők számára, hogy a kormányokat bíróság elé citálják a projektek blokkolása miatt.

Kilenc uniós tagállam - Németország, Spanyolország, Franciaország, Dánia, Hollandia és mások - már kilépett a szerződésből. Az Egyesült Királyság a múlt héten nyilatkozatban közölte, hogy kilép az ECT-ből, mert a szerződés nem igazodik a "nettó nulla" kibocsátási célokhoz.

"A döntés támogatni fogja az Egyesült Királyságnak a nettó nullára való átállását és erősíti energiabiztonságát" - közölte a kormány, hozzátéve, hogy nem jártak sikerrel a szerződésnek az energetikai átállással való összhangba hozására tett kísérletek. "Az Energia Charta Szerződés elavult és sürgős reformra szorul, de a tárgyalások megrekedtek, és egyre valószínűtlenebbnek tűnik az ésszerű megújítás" - mondta Graham Stuart, az Egyesült Királyság energiabiztonságért és nettó zéró kibocsátásért felelős minisztere.

Az Európai Bizottság tavaly februárban jelentette be, hogy koordinálni kívánja az egész blokk kilépését a szerződésből, amelyet eredetileg 1994-ben hoztak létre a volt Szovjetunió energiaipari beruházásainak védelme érdekében. Oroszország egykor legnagyobb olajipari vállalatának, a Jukosznak a tulajdonosai a 2000-es évek elején azzal vádolták az ország kormányát, hogy megsértette az ECT-t, amikor a Kreml hatalmas adókövetelésekkel sújtotta a termelőt, ami végül a vállalat csődjéhez és eszközeinek államosításához vezetett.

Az ECT-t azonban arra is felhasználták, hogy megakadályozzák a fosszilis tüzelőanyagok használatának fokozatos beszüntetését. A német Uniper és az RWE például beperelte Hollandiát, amikor az törvénybe foglalta a széntüzelésű energiafelhasználás 2030-ig történő megszüntetését. Az RWE 1,4 milliárd euró (1,6 milliárd dollár) kártérítést kért a holland kormánytól. Az ügy a mai napig tart, míg az Uniper a német kormánnyal kötött 2022-es mentőcsomagról szóló megállapodás részeként ejtette keresetét.

Newsbase, 2024.03.06.

Biden LNG-szünetének ázsiai következményei

A Biden-kormányzat által az LNG-engedélyezéssel kapcsolatban nemrégiben elrendelt szüneteltetésnek fontos következményei lesznek az egész világ piacaira - talán az ázsiai-csendes-óceáni térségnél nem is lehet nagyobb hatása. Bár az amerikai cseppfolyósított földgáz (LNG) legnagyobb része jelenleg a gázhiányos Európába kerül - tavaly 67%-a, míg Ázsiába csak 26%-a -, a szüneteltetés nem a meglévő kínálatot érinti, hanem a 2020-as évek végén üzembe helyezendő exportprojekteket. És míg Európában az előrejelzések szerint a következő évtizedben többnyire stagnálni fog a gázkereslet, Ázsia lesz a globális keresletnövekedés motorja.

A Fehér Ház januárban szüneteltette a nem szabadkereskedelmi megállapodással rendelkező országokba irányuló LNG-export jóváhagyását, hogy az energiaügyi minisztérium frissítse az export engedélyezéséhez használt gazdasági és környezetvédelmi elemzéseket. Ez elsősorban annak újraértékelését jelenti, hogy a jövőbeli projektek milyen hatással lesznek az üvegházhatású gázok (GHG) kibocsátására.

Nem világos, hogy a szünet meddig marad érvényben. Egyrészt arra számítanak, hogy a szünet 2025-ben ér véget, de lehet, hogy hosszabb időre is. Másrészt, amennyiben az idén novemberben tartandó elnökválasztáson a republikánusok győznek, a szünet ugyanolyan könnyen visszavonható, mint ahogyan azt bevezették. De még ha Donald Trump elnökjelölt azonnal eltörölné is a szünetet, ahogyan azt ígérte, ez akkor is több mint egy év késedelmet jelentene azon projektek számára, amelyek remélik, hogy a közeljövőben véglegesítik a szállítási szerződéseket és meghozzák a végleges beruházási döntéseket (FID). Ha pedig a szünet megszűnik, a kérelmek felülvizsgálata további késedelmet okozna.

Mindenesetre nagyjából évi 190 millió tonna leendő LNG-kapacitást érint a döntés. A legnagyobb érintett projektek közé tartozik a Commonwealth LNG, a Lake Charles LNG és a Calcasieu Pass 2.

A vevők újragondolják a lehetőségeket

Miközben az elmúlt két évben jelentős mennyiségű gázt irányítottak át az európai piacra, miután Oroszország csökkentette a kontinensre irányuló gázszállításokat, az amerikai exportőrök Ázsiát tekintik a jövőbeli kínálatnövekedés motorjának. Ezt bizonyítja az amerikai szállítók és az ázsiai, elsősorban kínai vevők között 2022-ben és 2023-ban aláírt LNG-szállítási szerződések nagy száma.

Számos ázsiai LNG-vásárló az amerikai projektek késedelmének kockázata miatt kezdett alternatív szállítások után kutatni - jelentette a Bloomberg a hónap elején. Ezek közé tartoznak a nagy kínai és japán importőrök, amelyek a hírügynökség szerint átgondolják a lehetőségeiket, beleértve a már engedélyezett amerikai projektek üzemeltetőivel vagy máshol lévő beszállítókkal való tárgyalások megkezdését.

A vevők nem kívánják felbontani a meglévő szerződéseket, de szeretnének tartalék szállítási lehetőségeket arra az esetre, ha az engedélyezés amerikai szüneteltetése miatt a projektek visszalépnének - jelentette a Bloomberg. A hírügynökség szerint ezek az alternatívák közé tartozhatnak a katari, kanadai és oroszországi projektek.

A szüneteltetésre reagálva a japán kormány már közölte, hogy a késedelmek miatti aggodalmak miatt lépéseket fog tenni energiabiztonságának megőrzése érdekében.

Számos ázsiai vásárló már megállapodott - némelyik kötelező érvényű, némelyik nem -, hogy olyan projektekből veszik át a gázt, amelyek engedélyre várnak a nem szabadkereskedelmi megállapodással rendelkező országokba irányuló LNG-exportra, vagy egy meglévő engedély meghosszabbítását kérik.

A kínai ENN Energy Holdings és a China Gas Holdings, valamint a dél-koreai SK Gas szerződést kötöttek az Energy Transfer louisianai Lake Charles-i üzemének gázára, amely az exportengedély meghosszabbítására vár. Japán vállalatok egy csoportja szintén rendelkezik megállapodással (HoA) a létesítményből származó gázra.

A bangladesi Summit Oil and Shippingnek eközben a Commonwealth LNG-vel, míg a China Gasnak és a Jera és az Inpex japán vásárlóknak a Venture Global CP2 projektjével van szerződése. A Jera közölte, hogy a Bloomberg szerint szoroson figyelemmel kíséri az amerikai politikai fejleményeket, mivel az ország jövőbeli exportprojektjeit fontosnak tartja a globális ellátás stabilitásának biztosítása szempontjából.

A szüneteltetés máris bizonytalanságot okozott a vásárlók és a befektetők számára, ami visszafogja a jövőbeli amerikai LNG iránti keresletet. Ha azonban a szünet sokáig tart, az USA elszalasztja a lehetőséget, hogy növelje piaci részesedését, és átadja helyét olyan versenytársaknak, mint Katar, Kanada, Oroszország és talán még néhány afrikai ország is.

Rossz hír a kibocsátás szempontjából

Az energia megfizethetőségének és biztonságának kérdésein túl az LNG szüneteltetése a kibocsátásra is hatással lehet. A világ szénfelhasználásának háromnegyede Ázsiában található,

és az LNG-kínálat növelése létfontosságú e felhasználás csökkentése szempontjából, miközben alternatív alapterhelési energiaforrásként szolgál, amely támogathatja a megújuló energiaforrások fokozott fejlesztését.

A bőséges LNG-ellátás fontosságát a 2022-es energiaválság csúcspontján mutatták meg, amikor a globális gázellátás hiánya és a magasra szökő árak miatt a globális szénfogyasztás új történelmi csúcsra emelkedett, ami az LNG-t megfizetni nem tudó ázsiai piacok keresletnövekedésének köszönhető. Ez aláássa egyes nem kormányzati szervezetek azon állításait, miszerint a szünet jó hír az éghajlatváltozás szempontjából; a valóságban ennek éppen az ellenkezője igaz.

Newsbase, 2024.03.04.

Zelei Gábor